

Az 1900-as évek első évtizedére a világvárossá fejlődött Budapesten folyamatosan növekedett a vízigény, mellyel a vízműfejlesztések többé-kevésbé igyekeztek lépést tartani.

1910 és 1917 között a főváros lakosainak száma jelentősen megemelkedett:

880 371-ről 991 725-re.

A világháború új kihívást jelentett a vízműveknek, ugyanis a hadianyag gyárak, az átvonuló katonai egységek, a hazatérők, a sérültek a hadifoglyok, a menekültek, az egészségügyi intézmények sok-sok vizet igényeltek.

A csúcspont: 1917. június 17-én volt, ekkor 290 000 m³ vizet fogyasztott a főváros. Ezt a vízmennyiséget csak a korábban kiépült vízmű rendszerekkel lehetett biztosítani, ugyanis a háború éveiben fejlesztésre nem volt lehetőség.

Kép fent: Müllner János felvétele a hazatérő katonákról a Nyugati pályaudvaron 1918 végén (BTM Kiscelli Múzeum)

Kép alatta: Egy korabeli képeslap a háborús sérültekről (iho.hu)

Időnként szükségessé vált az éjszakai vízkorlátozás. Zuglóban, Óbudán és a Svábhegyen többször lezárták az éjszakai órákban a csőhálózatot. Gyakran hoztak rendelkezést arról, hogy éjféltől reggel hat óráig a bérházakban zárják el a házi főelzárókat.

A kertek tömlővel történő locsolása is tilos volt.

A túlzott kihasználás miatt a műszaki berendezések is folyamatosan romlottak. Mivel cseréjükre nem volt fedezet, csak a szakemberek kreativitásával történt javításokkal, a „*vízműves szív és ész*” segítségével tudtak üzemelni a gépek.

A víztermelés folyamatosan csökkent: 1917-ben **88 millió köbméter** volt a kitermelt víz, 1918-ban már csak **73 millió m³**.

Kajlinger Mihálytól várták a megoldást

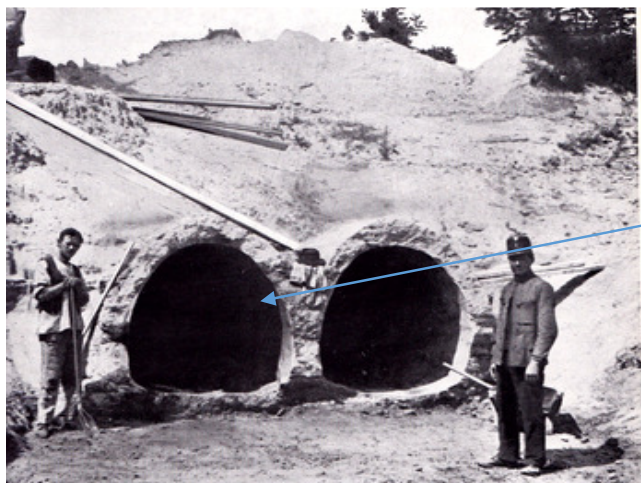
A főváros vezetői egy korábbi sikeres vízmű-vezérigazgatótól, a Káposztásmegyeri Vízmű megteremtőjétől, Kajlinger Mihálytól várták a gondok enyhítését. Őt, 1917. november 13-án újra kinevezték a Székesfőváros Vízművei első számú vezetőjének.

Javaslatai süket fülekre találtak. Mivel a fejlesztésekre a háború végén és az azt követő években sem volt anyagi fedezet, így a korábbi állapot is tovább romlott. Az emeletes házak felsőbb emeletein gyakran napközben sem volt víz.

A földszinten azonban minden lakóházban, intézményben hozzájutottak Budapest lakói az egészséges ivóvízhez.

Az első lényeges változást a vízmérők 1921. évi bevezetése hozta – addig ugyanis átalánydíjat fizettek a budapestiek. Ezzel, vagyis a takarékosabb felhasználással átmenetileg enyhült a vízhiány.

1923. február 10-én eltört a pesti vízellátás 75%-át biztosító káposztásmegyeri ikercsatorna.

Ez a katasztrófa döbbsentette rá a főváros illetékeseit arra, hogy nem használható tovább a vízműrendszerek fejlesztése, bővítése.